

SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII DLA KLASY VIII SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Droga Uczennico, Drogi Uczniu,

właśnie rozpoczyna się nowy rok naszej pracy. Karta, którą trzymasz w dłoni, to zestaw niezbędnych wymagań dla Ósmoklasisty.

Imię i nazwisko ucznia:

Podpis rodzica/opiekuna:.....

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

	JESZCZE NIE	Z PODPOWIEDZIĄ	PRAWIE POTRAFIĘ	POTRAFIĘ	JESTEM MISTRZEM
I. Zdobywam świętość		<ul style="list-style-type: none"> • wymieniam najważniejsze przymioty Boga: miłość i miłosierdzie, • wymieniam sposoby przeżywania miłości, • definiuję pojęcie „łaska Boża”, • wyjaśniam, że wiara jest łaską – darem otrzymanym od Boga, • wymieniam warunki i sposoby przyjęcia przez człowieka łaski Bożej, • wyjaśniam pojęcie: błogosławieństwa, • charakteryzuję rolę Maryi w dziele zbawczym podczas wesela w Kanie Galilejskiej, • uzasadniam związek modlitwy różańcowej z życiem chrześcijanina. 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuję na sposoby odkrywania powołania w świetle wezwania Bożego, • opisuję przejawy miłości Boga do człowieka, • wskazuję na ciągłość działania Boga w dziejach świata i każdego człowieka, • uzasadniam, dlaczego nie można się zatrzymać w dążeniu do świętości. • przedstawiam nauczanie Jezusa zawarte w <i>Kazaniu na górze</i>, • interpretuję przykazanie miłości Boga i bliźniego w świetle <i>Nowego przykazania</i>, • uzasadniam znaczenie błogosławieństw w drodze do zbawienia, 	<ul style="list-style-type: none"> • wymieniam etapy życia Jezusa w dążeniu do zbawienia człowieka, • podaję przyczyny, dla których bogaty młodzieniec nie potrafił zrealizować planu przemiany swojego życia, • wyjaśniam prawdę wiary o konieczności łaski Bożej do zbawienia, • charakteryzuję, na czym polega współpraca człowieka z łaską Bożą, • wyjaśniam, na czym polega świętość życia według ośmiu błogosławieństw, 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuję tekst biblijny o miłości Boga do człowieka jeszcze przed jego narodzeniem, • interpretuję perykopę o bogatym młodzieńcu, • uzasadniam, że życie według ośmiu błogosławieństw jest realizacją nowego przykazania miłości,

	JESZCZE NIE	Z PODPOWIEDZIĄ	PRAWIE POTRAFIĘ	POTRAFIĘ	JESTEM MISTRZEM
I. Pismo Święte w życiu chrześcijanina		<ul style="list-style-type: none"> wymieniam sposoby Bożego objawienia: w słowie Bożym, wyjaśniam, dlaczego należy przyjąć miłość Jezusa i odpowiedzieć na nią, podaję prawdę, że w Biblii Bóg kieruje swoje słowa do wszystkich ludzi i do każdego człowieka indywidualnie, wskazuję osoby żyjące modlitwą, które spotkały Boga przez czytanie Biblii, charakteryzuję najważniejsze wspólnoty w życiu człowieka: Kościół jako wspólnotę wspólnot, wyjaśniam, że przykazania są drogowskazami w życiu, 	<ul style="list-style-type: none"> opisuję skutki pójścia za Jezusem, ukazuję związek wydarzeń biblijnych z życiem chrześcijanina, podaję zasady indywidualnej lektury Pisma Świętego i uzasadnia jej wartość, uzasadniam, że Biblia jest księgą ponadczasową. przedstawiam, na czym polega uczestnictwo w życiu Kościoła, na przykładzie biblijnego spotkania w ramach wybranej wspólnoty, wyjaśniam związek życia chrześcijanina z rozważanym we wspólnocie lub indywidualnie słowem Bożym, 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadniam potrzebę modlitwy do Ducha Świętego przy czytaniu Biblii, czytam tekst biblijny ze zrozumieniem i stawia pytania do przeczytanego tekstu, podaję przykłady wspólnotowej lektury Pisma Świętego, wyjaśniam, na czym polega modlitewna i medytacyjna lektura Pisma Świętego, wymieniam tytuły przynajmniej kilku utworów literackich nawiązujących do Biblii, opowiadam historię przekazania Mojżeszowi tablic Dekalogu, wyjaśniam treść wprowadzenia do Dekalogu „Ja jestem Pan, Bóg twój...”. 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawiam, na czym polegała przemiana życia wybranych postaci biblijnych (św. Piotr, św. Maria Magdalena, św. Tomasz, uczniowie z Emaus), analizuję tekst przypowieści o miłosiernym ojcu według metody pięciu palców,

	JESZCZE NIE	Z PODPOWIEDZIĄ	PRAWIE POTRAFIĘ	POTRAFIĘ	JESTEM MISTRZEM
III. Historia zbawienia: apostołowie i ich następcy		<ul style="list-style-type: none"> • podaję znaczenie słowa „apostoł”, • podaję, że papież i biskupi są następcami apostołów, • przedstawiam biblijne przykłady osób powoływanych przez Boga oraz ich zadania – św. Piotr, • wymieniam stopnie hierarchii w Kościele, • wyjaśniam znaczenie imienia Piotr. • definiuję pojęcie „dogmat”, • wymieniam poszczególne prawdy wiary zawarte w <i>Credo</i>, • wyjaśniam, co to znaczy, że Kościół jest wspólnotą, • wymieniam podstawowe prawdy o Kościele, • wymieniam przymioty Kościoła katolickiego: jeden, święty, powszechny i apostołski, • wyjaśniam nazwę „hierarchiczna struktura Kościoła”, • wymieniam posługi kapłana oraz funkcje, jakie mogą pełnić w Kościele ludzie świeccy, 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie tekstów biblijnych omawiam etapy powstawania Kościoła, • wyjaśniam pojęcia: papież, prymat papieża, Namiestnik Chrystusa, • podaję przykłady wpływu chrześcijaństwa na dzieje ludzkości, • w oparciu o teksty biblijne opisuję misyjną działalność Kościoła, • omawiam przykłady działalności misyjnej, • uzasadniam potrzebę wspierania misji, • wyjaśniam poszczególne artykuły <i>Credo</i>, • charakteryzuję najważniejsze obrazy biblijne Kościoła, • zestawiam teksty biblijne z podstawowymi prawdami wiary Kościoła, • wyjaśniam przymioty Kościoła katolickiego, • interpretuję tekst biblijny: Ef 2,19-22, • wyjaśniam pojęcia: Stolica Apostolska, kuria rzymska, nuncjusz, konferencja episkopatu, synod biskupów, metropolia, diecezja, biskup, parafia, proboszcz, Watykan, 	<ul style="list-style-type: none"> • wymieniam dostępne mu sposoby apostołowania, • wyjaśniam, że w Kościół współczesny kontynuuje posłanie apostołów na cały świat, • opowiadam o powierzeniu Piotrowi władzy w Kościele, • omawiam powołanie i nawrócenie Szawła, • podaję prawdę, że Kościół jest wspólnotą zbawienia • określłam zadania wierzących we wspólnocie Kościoła, • podaję przykłady intencji w potrzebach osób należących do Kościoła, • wymieniam zadania, jakie Bóg powierzył hierarchom Kościoła, • wskazuję, że celem posługi kapłana i apostołstwa świeckich jest zbawienie własne i pomoc w zbawieniu innych ludzi, wymienia grupy, ruchy i wspólnoty działające na terenie parafii. 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuję rolę Jezusa w powstaniu Kościoła, • wyjaśniam znaczenie symboli związanych z władzą w Kościele. • charakteryzuję działalność apostołską św. Pawła, • wskazuje sposoby naśladowania apostoła, • uzasadniam, dlaczego każdy katolik jest odpowiedzialny za Kościół, • wyjaśniam, czego dotyczy nieomylność papieża i kolegium biskupów, • charakteryzuję wzajemne relacje członków Kościoła, charakteryzuje działalność wybranych grup.

	JESZCZE NIE	Z PODPOWIEDZIĄ	PRAWIE POTRAFIĘ	POTRAFIĘ	JESTEM MISTRZEM
IV. Spotkanie z Jezusem w sakramentach: bierzmowanie		<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśniam, czym jest sakrament bierzmowania, • omawiam znaczenie sakramentu bierzmowania dla życia chrześcijanina, • rozpoznaję znaki, symbole i gesty liturgiczne sakramentu bierzmowania oraz właściwie je interpretuje, • opisuję i wyjaśniam obrzędy bierzmowania. • wymieniam dary Ducha Świętego, • omawiam owoce działania Ducha Świętego, • wymieniam grzechy przeciwko Duchowi Świętemu, • wyjaśniam, dlaczego grzechy przeciw Duchowi Świętemu zamykają drogę do nieba. • podaję prawdę, że przebaczenie i pojednanie prowadzi do doświadczenia miłości, • podaję prawdę o miłości Boga, który szuka człowieka. 	<ul style="list-style-type: none"> • w oparciu o odpowiednie teksty biblijne (J 14,26; J 16,13-15; Dz 1,8) omawiam rolę Ducha Świętego w swoim życiu, • podaję właściwe motywy przyjęcia sakramentu bierzmowania jako dopełnienia chrztu, • przytaczam wybrane teksty biblijne, liturgiczne oraz nauczania Kościoła na temat sakramentu bierzmowania, • omawiam dary Ducha Świętego i wyjaśniam ich znaczenie, • uzasadniam konieczność formacji chrześcijańskiej przez współpracę z Duchem Świętym w rozwijaniu Jego darów, • opisuję naturę, sposób obecności i działania Ducha Świętego w Kościele oraz w życiu chrześcijanina w oparciu o teksty biblijne i nauczanie Kościoła, • przedstawiam istotę, skutki i konsekwencje egzystencjalne bierzmowania, • wyjaśniam pojęcie grzechu przeciwko Duchowi Świętemu, • wskazuję przyczyny zła i przedstawia skutki grzechu, 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuję sfery życia, w których należy podjąć pracę nad sobą, by dobrze się przygotować do sakramentu bierzmowania, • podaję, kto i w jaki sposób udziela sakramentu bierzmowania, • wyjaśniam nazwę „bierzmowanie”, • wymieniam warunki otrzymania Ducha Świętego, • podaję przykłady trudności dotyczących wiary, • wyjaśniam, że owocem dojrzałego chrześcijaństwa jest systematyczne przyjmowanie sakramentów i udział w niedzielnej Mszy Świętej, • wyjaśniam, jaki zachodzi związek między sakramentem pokuty i pojednania a Eucharystią. 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuję wybrane teksty liturgiczne odnoszące się do bierzmowania, • wyjaśniam, że pod widzialnym znakiem dokonuje się niewidzialna rzeczywistość, • wyjaśniam wartość sakramentu bierzmowania, wyjaśniam słowa Jezusa z Ewangelii Mk 3,28-29..

	JESZCZE NIE	Z PODPOWIEDZIĄ	PRAWIE POTRAFIĘ	POTRAFIĘ	JESTEM MISTRZEM
V. Mój rozwój		<ul style="list-style-type: none"> • wymieniam wartości nadające sens ludzkiemu życiu, • podaję przykłady osób, które pracą na sobą zmieniły swoje życie, • wymieniam, jakie wymagania (wartości) chciałby postawić wobec samego siebie, • definiuję pojęcia: pokora, pycha, • podaję biblijne przykłady pokory i pychy, • wymieniam prośby zawarte w Modlitwie Pańskiej, • podaję przykłady pozytywnego i negatywnego wpływu rówieśników na życie, • wyjaśniam, na czym polega kultura bycia w szkole, parafii, grupie rówieśniczej, • uzasadniam potrzebę konfrontacji własnego obrazu siebie z opiniami innych, • wyjaśniam różnice między dobrem a złem w konkretnych sytuacjach moralnych, • wymieniam grupy ludzi wykluczonych społecznie, • wskazuję sposoby pomocy rodzinom w trudnej sytuacji życiowej. 	<ul style="list-style-type: none"> • podaję zasady i uzasadnia motywację przy dokonywaniu wyborów, • uzasadniam, że warto przyjąć cierpienie, by osiągnąć cel wyższy, • omawiam, jak pracować nad własnym rozwojem emocjonalnym, • omawiam rolę pokory i złe skutki pychy w odniesieniu do relacji Bóg – człowiek oraz relacji z samym sobą i innymi ludźmi, • odczytuję przesłanie wpływające z wezwań Modlitwy Pańskiej, • definiuję pojęcia: wychowanie, samowychowanie, • charakteryzuję przemiany w okresie dojrzewania, • podaję hierarchię wartości wynikających z wiary, • uzasadniam, że nastolatek powinien budować nową wizję obrazu Boga i relacji z Nim, • omawiam, jak pracować nad własnym rozwojem społecznym, • uzasadniam konieczność uznawania określonych autorytetów, • charakteryzuję powody krytyki i odrzucania autorytetów, • podaję przykłady bezinteresownej troski o ludzi w potrzebie: samotnych, uzależnionych, bezradnych, wykluczonych społecznie. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśniam, na czym polega samowychowanie, • charakteryzuję sposoby kształtowania postawy pokory i wyzwiania się z pychy, • uzasadniam potrzebę systematycznej modlitwy, • formułuję własną modlitwę, wzorując się na Modlitwie Pańskiej, • uzasadniam, co w procesie samowychowania prowadzi do Chrystusa, a co od Niego oddala. • określam różne sposoby postrzegania relacji z Bogiem i innymi w zależności od wieku (1 Kor 13,11), • podaję przykłady sytuacji, w których należy wypowiedzieć słowa krytyki, • określam, czym różni się krytyka od krytykanctwa, • formułuję kryteria uznania kogoś za autorytet, • podaję najczęstsze przyczyny wykluczeń, 	<ul style="list-style-type: none"> • określam, że rozwój osobowy człowieka uzależniony jest od chęci pracy nad sobą, • interpretuję teksty biblijne o pokorze i pysze (Łk 18,10-14; J 13,5.16; Rz 12,16), • wyjaśniam, czemu służy wychowanie, do czego zmierza, kto uczestniczy w tym procesie, kto nim kieruje i od czego zależy efekt wychowawczy, • uzasadniam, że wraz z dorastaniem powinna dokonywać się zmiana relacji z ludźmi, • charakteryzuję zasady wypowiedzenia opinii o ludziach i przyjmowania wypowiedzi na swój temat. • charakteryzuję sposób wyrażania krytycznych uwag, • uzasadniam, że pracą w wybranym przez siebie zawodzie może służyć innym, uzasadnia chrześcijańską powinność zajęcia się ludźmi wykluczonymi.

	JESZCZE NIE	Z PODPOWIEDZIĄ	PRAWIE POTRAFIĘ	POTRAFIĘ	JESTEM MISTRZEM
VI. Kościół w świecie		<ul style="list-style-type: none"> • podaję, co pomaga stawać się prawdziwym chrześcijaninem, • wyjaśniam i uzasadniam konieczność łaski Bożej do zbawienia, • wymieniam największe Kościoły chrześcijańskie (E.2.5), • definiuję pojęcia: katolik, prawosławny, protestant, • omawiam podstawowe zasady życia społecznego, • wykazuję, że Bóg jest dawcą zarówno wiary, jak i rozumu, • podaję przykłady wykorzystania osiągnięć nauki skierowanych przeciw dobru. • wymieniam różne formy życia poświęconego Bogu, • omawiam przykłady działalności misyjnej, zaangażowanie osób duchownych i świeckich (F.1.3), • wyjaśniam pojęcia: religia monoteistyczna i politeistyczna, • wymieniam główne religie monoteistyczne i politeistyczne w świecie: chrześcijaństwo, judaizm, islam, buddyzm, hinduizm (F.3.3), 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśniam, co znaczy powszechność zbawienia, • wymieniam kręgi przynależności do Kościoła Chrystusowego i przyporządkowania do Ludu Bożego, • wyjaśniam, na czym polega rola Kościoła w zbawianiu człowieka, • wyjaśniam pojęcie: ekumenizm w kontekście rozumienia katolickiego wyznania wiary, • wymieniam przyczyny podziału i podstawy jedności chrześcijan, • wskazuję działania na rzecz jedności Kościoła, • definiuję pojęcia: „katolicka nauka społeczna” oraz „grzech społeczny”, • omawiam indywidualne i społeczne aspekty niesprawiedliwości w rozdziale dóbr, • wskazuję na źródła wiedzy na temat istnienia Boga, • wskazuję relacje między wiarą i wiedzą na podst. nauczania Soboru Watykańskiego I, • podaję argumenty za niesprzecznością wiary i wiedzy, 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuję miejsce Pisma Świętego w życiu chrześcijanina, • wymieniam najbardziej znanych przedstawicieli ruchu ekumenicznego, • wymieniam encykliki społeczne, podaję ich autorów i określa tematykę, • wyjaśniam, że „dobro wspólne zostaje urzeczywistnione tam, gdzie zachowywane są prawa człowieka”. • podaję argumenty, że człowiek może poznać Boga za pomocą rozumu, • uzasadniam, że badania naukowe zajmują się pochodzeniem ciała ludzkiego, a wiara pochodzeniem człowieka (Darwin), • opisuję charakter pracy misyjnej, • wyjaśniam różnicę między wyznaniem chrześcijańskim a religiami niechrześcijańskimi, 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuję kręgi przynależności do Kościoła, • charakteryzuję podobieństwa i różnice między poszczególnymi wyznaniem (katolicyzm, prawosławie, protestantyzm, anglikanizm, starokatolicyzm), • uzasadniam pozytywny wpływ katolickiej nauki społecznej na rozwój społeczny, polityczny i gospodarczy państwa, • interpretuję słowa Chrystusa i Kościoła wzywające do życia konsekrowanego, • charakteryzuję rozwój misji katolickich na różnych kontynentach, podaję czas ich powstania, podstawowe założenia i terytorium występowania,

	JESZCZE NIE	Z PODPOWIEDZIĄ	PRAWIE POTRAFIĘ	POTRAFIĘ	JESTEM MISTRZEM
VII. Wydarzenia zbawcze		<ul style="list-style-type: none"> wymieniam i opisuje uroczystości – Wszystkich Świętych, wyjaśniam, co oznacza Kościół pielgrzymujący, cierpiący i chwalebny, wskazuję miejsce Adwentu na schemacie roku liturgicznego i omawia jego znaczenie, wymieniam tradycje i symbole adwentowe, zestawiam wydarzenia biblijne ze zwyczajami religijnymi, wskazuję na skutki wynikające z Wcielenia dla życia chrześcijanina, wymieniam, co może być darem współczesnego człowieka dla Jezusa, przedstawiam okres Wielkiego Postu jako czas pokuty i nawrócenia, wskazuję, że konsekwencją nawrócenia są dobre czyny, omawiam znaczenie przykazań kościelnych: drugiego, trzeciego, i czwartego i wyjaśnia obowiązki wynikające z nich, podaję, że chrzest rozpoczyna nowe życie w Chrystusie, podaję prawdę, że misją Kościoła jest zbawienie wszystkich ludzi, wskazuję, że każdy chrześcijanin jest odpowiedzialny za głoszenie innym wiary. 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuję związek między wiarą w czyściec i miłosierdziem Bożym, wyjaśniam katolickie spojrzenie na śmierć człowieka i sens wiary w czyściec, wyjaśniam nauczanie Kościoła o odpustach, wyjaśniam, że Słowo Boże – Jezus stał się człowiekiem, by wypełnić Boży plan zbawienia, wyjaśniam, że narodzenie Jezusa rozpoczyna wypełnienie protoewangelii, uzasadniam, dlaczego Bóg pełen mocy stał się słabym dzieckiem, definiuję pojęcie „Objawienie Pańskie”, ukazuję związek wydarzeń biblijnych z rokiem liturgicznym, prawdami wiary i moralności chrześcijańskiej oraz życiem chrześcijanina, przytaczam biblijne relacje o chrystofaniach – spotkanie z Marią Magdaleną, wyodrębniam i wyjaśniam słowa <i>Credo</i> odnoszące się do zmartwychwstania Chrystusa i życia wiecznego ludzi, podaje przykłady ludzi zaangażowanych w apostołstwo, charakteryzując wybrane inicjatywy ewangelizacyjne. 	<ul style="list-style-type: none"> podaję naukę Kościoła na temat komunii ze świętymi, wyjaśniam znaczenie słów św. Teresy od Dzieciątka Jezus: „Przejdę do mojego nieba, by czynić dobro na ziemi”. wyjaśniam sens i znaczenie tradycji i symboli adwentowych, podaję prawdę, że biblijne określenie „Słowo” odnosi się do Syna Bożego, ukazuję mędrców jako przedstawicieli wszystkich ludzi, wyjaśniam symboliczne znaczenie darów ofiarowanych Jezusowi przez mędrców, uzasadniam, że najlepszym darem dla Jezusa są dobre uczynki, wyjaśniam właściwe znaczenie dobrych uczynków (post, modlitwa, jałmużna), definiuję pojęcie „nowe życie w Chrystusie”, wyjaśniam prawdę, że zmartwychwstanie Jezusa otwiera nam drogę do nowego życia i jest zapowiedzią naszego zmartwychwstania. uzasadniam, dlaczego do ewangelizacji warto wykorzystywać nowoczesne środki komunikacji. 	<ul style="list-style-type: none"> określam trzy rzeczywistości Kościoła (pielgrzymujący, cierpiący i chwalebny), interpretuję teksty biblijne zapowiadające przyjście Zbawiciela. określam przesłanie tekstu biblijnego J 1,1-14, na podstawie tekstu biblijnego (Łk 15,11-33) określam, na czym polega istota nawrócenia, interpretuję perykopę o zmartwychwstaniu Chrystusa (J 20,11-18), wyjaśniam, że od dnia Pięćdziesiątnicy Duch Święty pobudza serca ludzi, aby z wiarą głosili Ewangelię tym, którzy jej nie słyszeli.